

The background of the image shows a man and a woman with curly hair working together on a laptop in a dimly lit office. The woman is in the foreground, looking at the screen, while the man is behind her, also looking at the screen. The laptop screen displays lines of code. The overall lighting is blue and purple, creating a tech-oriented atmosphere.

De eerste stap naar digitale soevereiniteit

Digitale soevereiniteit om strategische autonomie te waarborgen

In de huidige digitale wereld worden organisaties steeds afhankelijker van niet-Europese datadiensten en technologieën, bijvoorbeeld door het gebruik van publieke clouddiensten. Mede door de toenemende geopolitieke spanningen brengt deze afhankelijkheid risico's met zich mee. Tegelijkertijd biedt dit ook het momentum om te investeren in het opbouwen van innovatieve Europese alternatieven, die invulling geven aan digitale soevereiniteit.

Wat is digitale soevereiniteit?

In de markt is er nog geen eenduidige definitie van digitale soevereiniteit. KPMG's interpretatie van digitale soevereiniteit richt zich op het verkrijgen en behouden van strategische autonomie en controle over data, de applicaties waarin deze zich bevinden en de onderliggende IT-infrastructuur – afgestemd op wet- en regelgeving en geografische context. Dit betreft dan zowel het ontwerpen en aanschaffen als het implementeren en gebruikmaken ervan.

Digitale soevereiniteit raakt alles wat met data en technologie te maken heeft, van de

grondstoffen van deze technologie tot connectiviteit, cloud en AI.

Dit biedt organisaties een unieke kans om volledige controle en eigenaarschap te verkrijgen over hun eigen data en technologie.

De afgelopen periode is veel nieuwe Europese regelgeving van kracht geworden, die digitale soevereiniteit in Europa stimuleert. Strategische autonomie en controle over data en technologie worden daardoor steeds relevanter.

Organisaties stellen zich vervolgens de vraag: hoe soeverein willen we zijn?

De unieke kans van *digitale soevereiniteit*

De veranderende geopolitieke context leidt tot onzekerheid, waardoor de wens ontstaat om de afhankelijkheid van niet-Europese technologie en diensten te verminderen. Dit betekent niet dat er geen niet-Europese technologie of clouddiensten meer gebruikt kunnen worden, maar wel dat de behoefte bestaat om eensgezind en gezamenlijk op te trekken binnen de EU. Steeds meer organisaties passen hun beleid aan om invulling te geven aan digitale soevereiniteit.

Dit creëert voor Europese organisaties de gelegenheid om technologie en diensten te leveren die invulling geven aan autonomie, stabiliteit, en weerbaarheid voor vitale infrastructuren. Ze kunnen voorzien in de behoefte om vanuit een Europese entiteit en binnen de Europese invloedssfeer data te verwerken en op te slaan in Europa en daarmee dataprivacy en toegankelijkheid te waarborgen.

De toepasbaarheid van digitale soevereiniteit geldt voor alle onderdelen van de IT-omgeving, van de grondstoffen van deze technologie tot connectiviteit, cloud en AI. De Europese IT-dienstverlening is op dit gebied nog deels gefragmenteerd. De manier waarop deze componenten zich tot elkaar verhouden, is te vergelijken met een 'technologie-tetris'. Met de lopende Europese initiatieven is het de bedoeling dat standaarden ontstaan om deze componenten onder architectuur gestandaardiseerd op elkaar aan te laten sluiten.

De eerste stap naar *digitale soevereiniteit*

Organisaties zoeken vaak naar een eerste stap om [een dergelijke] invulling te geven aan digitale soevereiniteit.

Deze eerste stap bestaat uit het verkrijgen van inzicht en overzicht: van welke niet-Europese leverancier en aanbieder is een organisatie afhankelijk en hoe groot zijn deze afhankelijkheden? Op basis hiervan worden de risico's van deze afhankelijkheid voor de organisatie in kaart gebracht, ook ten aanzien van wet- en regelgeving en concentratierisico's.

Daarna volgt de beantwoording van de vraag: hoe soeverein wil je zijn? – mede aan de hand van de risk appetite van de organisatie. Op basis hiervan worden enkele scenario's opgesteld, waarin alternatieve oplossingen worden gepresenteerd, die worden uitgewerkt op basis van de waarschijnlijkheid van een exit en de noodzaak daartoe. Aan de hand van het voorkeursscenario worden de ambitie en bijbehorende maatregelen vastgesteld.

Een vervolgstap is het implementeren van de maatregelen uit het voorkeursscenario. Vaak bestaan deze uit het verder detailleren van exitstrategieën en -plannen, en het uitvoeren van pilots met Europese (open source) alternatieven.

Door deze acties te ondernemen, kunnen organisaties een eerste stap zetten naar digitale soevereiniteit en de kansen daarvan benutten.

Inzicht en overzicht

Risicoanalyse

Scenario's en maatregelen

Implementatie en realisatie

Contact

Meer informatie?

Verder praten over het zetten van de eerste stap richting digitale soevereiniteit?
Neem contact op met onze experts:

Deborah Hofland

Partner Public Sector

hofland.deborah@kpmg.nl

+31 (0)70 338 2421

Joost Groosman

Partner Digital Transformation

groosman.joost@kpmg.nl

+31 (0) 20 656 8176

Johan Noltes

Senior Manager Digital Transformation

noltes.johan@kpmg.nl

+31 (0)20 656 8012

www.kpmg.nl

Alle verstrekte informatie in dit document is van algemene aard en is niet gericht op de omstandigheden van een individu of bedrijf. Hoewel we ernaar streven de meest nauwgezette en tijdige informatie te verstrekken, kan er geen garantie worden gegeven dat dergelijke informatie correct is op de datum waarop deze wordt ontvangen noch dat deze in de toekomst nauwkeurig zal blijven. Derhalve dienen op basis van dergelijke informatie geen handelingen te worden verricht zonder passend professioneel advies na een grondig onderzoek van de specifieke situatie. In dit document hebben de termen "wij", "ons" en "onze" betrekking op KPMG. Sommige of alle hierin beschreven diensten zijn mogelijk niet toegestaan voor KPMG-auditcliënten, aan hen gelieerde ondernemingen of gerelateerde entiteiten.

© 2025 KPMG N.V., een Nederlandse naamloze vennootschap en lid van de wereldwijde KPMG-organisatie van onafhankelijke ondernemingen gelieerd aan KPMG International Limited, een Engelse vennootschap "limited by guarantee".

Alle rechten voorbehouden.